

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5398/2568

พนักงานอัยการจังหวัดทุ่งสง โจทก์ นางสาว ก. กับพวก โจทก์ร่วม นาง ก. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 887, พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มาตรา 22, พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มาตรา 25, พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มาตรา 31

ย่อ / หลักกฎหมาย

ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาให้จำเลยรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมที่ 1 แยกเป็นค่าปลงศพ 269,597 บาท และค่าขาดไร้อุปการะ 672,000 บาท รวมเป็นค่าสินไหมทดแทนทั้งสิ้น 941,597 บาท จำเลยชำระค่ารักษาพยาบาลแล้ว 11,559 บาท กับเงินบรรเทาความเดือดร้อนอีก 100,000 บาท จึงให้นำมาหักคงเหลือค่าสินไหมทดแทนที่จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ร่วมที่ 1 จำนวน 830,038 บาท การที่โจทก์ร่วมที่ 1 ยังได้ค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทผู้รับประกันภัยตาม พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 จำนวน 488,441 บาท และได้รับค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทผู้รับประกันภัยรถยนต์คันที่จำเลยขับอีก 500,000 บาท แต่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 ไม่นำค่าสินไหมทดแทนทั้งสองจำนวนนี้มาหักออกจากจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ร่วมที่ 1 นั้น เมื่อค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถประกอบด้วยค่าเสียหายเบื้องต้นและค่าสินไหมทดแทนเพื่อชดเชยความเสียหายใดๆ อันเกิดจากการทำละเมิด ซึ่งรวมถึงค่าขาดไร้อุปการะด้วย ซึ่งตาม พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มาตรา 31 บัญญัติว่า ในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลภายนอก... เมื่อบริษัทได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นหรือค่าสินไหมทดแทนไปแล้วจำนวนเท่าใดให้บริษัท...มีสิทธิไล่เบี้ยได้ บ่งชี้ชัดว่าค่าเสียหายที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถล้วนเป็นค่าสินไหมทดแทนที่ต้องจ่ายตามสัญญาประกันวินาศภัยด้วยกันทั้งสิ้น จึงต้องนำค่าเสียหายตามกรมธรรม์จำนวน 488,441 บาท มาหักชำระเป็นค่าปลงศพและค่าขาดไร้อุปการะ ส่วนค่าสินไหมทดแทนที่โจทก์ร่วมที่ 1 ได้รับจากผู้รับประกันภัยรถยนต์คันที่จำเลยขับอีก 500,000 บาท อันเป็นความรับผิดชอบตามสัญญาประกันภัยคำจนตาม ป.พ.พ. มาตรา 887 วรรคหนึ่ง กรณีต้องนำมาหักชำระด้วยเช่นกัน เมื่อค่าสินไหมทดแทนที่โจทก์ร่วมที่ 1 ได้รับจากบริษัทประกันภัยทั้งสองแห่งมีจำนวนรวม 988,441 บาท คู่กับค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่ยังเหลืออยู่อีก 830,038 บาท แล้ว จำเลยหาต้องรับผิดแก่โจทก์ร่วมที่ 1 อีกเพราะนอกจากจะเป็นการซ้ำซ้อนแล้ว ยังเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมที่ 1 ได้รับค่าเสียหายเกินไปจากความเป็นจริง การไม่นำค่าสินไหมทดแทนที่ได้มาจากบริษัทประกันภัยดังกล่าวมาหักออกจากค่าสินไหมทดแทนตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 8 จึงไม่ชอบ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291, 300 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 43, 157 ระหว่างพิจารณา นางสาว ก. มารดาของเด็กชาย ณ. ผู้ตาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ และนาย ข. โดยนางสาว จ. ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาตเฉพาะข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายและได้รับอันตรายสาหัส โดยให้เรียกนางสาวก.ว่า โจทก์ร่วมที่ 1 และเรียกนาย ก.ว่า

โจทก์ร่วมที่ 2 โจทก์ร่วมที่ 1 ยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน 1,500,000 บาท ส่วนโจทก์ร่วมที่ 2 ยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน 1,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับถัดจากวันที่จำเลยทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วมทั้งสอง จำเลยให้การรับสารภาพและให้การในชั้นคดีแพ่งว่า ค่าเสียหายที่โจทก์ร่วมทั้งสองเรียกร้องสูงเกินความเป็นจริง ขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291, 300 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 (4), 157 การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 1 ปี และปรับ 20,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 6 เดือน และปรับ 10,000 บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยเคยรับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี โดยให้คุมประพฤติจำเลยไว้ 1 ปี ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ 4 ครั้ง ภายในเวลาที่คุมประพฤติ กับให้จำเลยกระทำการกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ให้ยกคำร้องในส่วนแพ่ง ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนแพ่งให้เป็นพับ โจทก์ร่วมทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระค่าเสียหายแก่โจทก์ร่วมที่ 1 เป็นเงิน 830,038 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี นับแต่วันที่ 18 พฤษภาคม 2565 เป็นต้นไปหรืออัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 7 บวกอัตราเพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ตามที่โจทก์ร่วมที่ 1 ขอ นอกจากนี้ที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษาให้จำเลยรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วมที่ 1 แยกเป็นค่าปลงศพจำนวน 269,597 บาท และค่าขาดไร้อุปการะจำนวน 672,000 บาท รวมเป็นเงินค่าสินไหมทดแทนทั้งสิ้น 941,597 บาท จำเลยชำระค่าเสียหายให้แก่โจทก์ร่วมที่ 1 เป็นค่ารักษาพยาบาลแล้วจำนวน 11,559 บาท กับเงินช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนอีก 100,000 บาท จึงให้นำมาหักออกจากค่าสินไหมทดแทนที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนด คงเหลือค่าสินไหมทดแทนที่จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ร่วมที่ 1 จำนวน 830,038 บาท คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายตามฎีกาของจำเลยว่า การที่โจทก์ร่วมที่ 1 ยังได้รับค่าสินไหมทดแทนจากบริษัท ท. ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 จำนวน 488,441 บาท กับได้รับค่าสินไหมทดแทนจากบริษัท ว. ผู้รับประกันภัยรถยนต์คันที่จำเลยขับอีกจำนวน 500,000 บาท แต่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 ไม่นำค่าสินไหมทดแทนทั้ง 2 จำนวนนี้ มาหักออกจากจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนอันจำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ร่วมที่ 1 ในส่วนที่เหลืออีก 830,038 บาท เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า สำหรับค่าสินไหมทดแทนที่โจทก์ร่วมที่ 1 ได้รับจากบริษัท ท. ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 จำนวน 488,441 บาท นั้น เมื่อไม่ปรากฏในทางพิจารณาเกี่ยวกับวงเงินที่กำหนดไว้ตามกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถว่ามีการแยกแยะไว้เป็นประการใด ตามปกติย่อมประกอบด้วยค่าเสียหายเบื้องต้นสำหรับความเสียหายต่อชีวิตตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความใน

มาตรา 20 วรรคสอง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าปลงศพและการจัดการศพตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวจำนวน 35,000 บาท ส่วนหนึ่ง กับค่าเสียหายส่วนที่เหลือซึ่งเมื่อพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มีได้บัญญัติไว้เฉพาะว่าเป็นความคุ้มครองความเสียหายในส่วนใด ค่าเสียหายส่วนนี้จึงถือเป็นค่าสินไหมทดแทนเพื่อชดเชยความเสียหายใด ๆ อันเกิดจากการทำละเมิดกรณีผู้ถูกทำละเมิดถึงแก่ความตายซึ่งรวมถึงค่าขาดรายได้การศพด้วย และโดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 มาตรา 22 บัญญัติว่า "การได้รับชดเชยค่าเสียหายเบื้องต้นตามมาตรา 20 ไม่ตัดสิทธิผู้ประสบภัยที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนเพิ่มเติมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์" มาตรา 25 วรรคสอง บัญญัติว่า "ให้ถือว่าค่าเสียหายเบื้องต้นเป็นส่วนหนึ่งของค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์" และมาตรา 31 บัญญัติว่า "ในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลภายนอก... เมื่อบริษัทได้จ่ายค่าเสียหายเบื้องต้นหรือค่าสินไหมทดแทน...ไปแล้วจำนวนเท่าใดให้บริษัท...มีสิทธิไล่เบี้ยเอาแก่บุคคลดังกล่าว...ได้" เมื่อนำมาพิจารณาประกอบกันแล้วแสดงให้เห็นได้ว่าเมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นแก่ผู้ประสบภัยจากรถ เมื่อผู้ประสบภัยได้รับค่าเสียหายเบื้องต้นแล้ว ผู้ประสบภัยยังสามารถเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จากผู้ก่อความเสียหายได้อีก ขณะเดียวกับที่ความเสียหายซึ่งเกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลภายนอก เมื่อบริษัทผู้รับประกันภัยได้จ่ายค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนไปแล้วจำนวนเท่าใด บริษัทก็มีสิทธิไล่เบี้ยเอาแก่บุคคลภายนอกผู้ก่อให้เกิดความเสียหายได้ด้วย บ่งชี้ชัดว่าค่าเสียหายเบื้องต้นรวมทั้งค่าเสียหายส่วนที่เกินจากค่าเสียหายเบื้องต้นที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ ล้วนเป็นค่าสินไหมทดแทนที่ต้องจ่ายตามสัญญาประกันวินาศภัยด้วยกันทั้งสิ้น กรณีต้องถือเป็นส่วนหนึ่งของเงินค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วย จึงสามารถนำค่าเสียหายทั้ง 2 ส่วนนี้จำนวน 488,441 บาท มาหักชำระเป็นค่าปลงศพและค่าขาดรายได้การศพที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนดให้จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ร่วมที่ 1 ได้ ส่วนค่าสินไหมทดแทนซึ่งโจทก์ร่วมที่ 1 ได้รับจากบริษัท ว.. จำนวน 500,000 บาท เป็นกรณีที่ผู้รับประกันภัยรถยนต์คันที่จำเลยผู้เอาประกันภัยขับไปก่อเหตุละเมิดชนบุตรโจทก์ร่วมที่ 1 จนถึงแก่ความตาย ได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนจากการเสียชีวิตของบุตรโจทก์ร่วมที่ 1 ดังกล่าวตามวงเงินที่กำหนดไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยให้แก่โจทก์ร่วมที่ 1 อันเป็นความรับผิดชอบตามสัญญาประกันภัยค่าจุนซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 887 วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้โดยชัดแจ้งแล้วว่าเป็นการจ่ายค่าสินไหมทดแทนในนามของผู้เอาประกันภัยเพื่อความวินาศภัยอันเกิดขึ้นแก่บุคคลอีกคนหนึ่งและซึ่งผู้เอาประกันภัยจะต้องรับผิดชอบ จึงต้องถือว่าค่าสินไหมทดแทนจำนวน 500,000 บาท โจทก์ร่วมที่ 1 ได้รับจากจำเลยผ่านทางบริษัทผู้รับประกันภัยรถยนต์ของจำเลยโดยอาศัยสัญญาประกันภัยค่าจุนที่จำเลยทำไว้กับบริษัทผู้รับประกันภัยนั้นแล้ว กรณีต้องนำเงินค่าสินไหมทดแทนจำนวนนี้มาหักชำระเป็นค่าปลงศพและค่าขาดรายได้การศพที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนดให้จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ร่วมที่ 1 ด้วยเช่นกัน เมื่อเงินค่าสินไหมทดแทนที่โจทก์ร่วมที่ 1 ได้รับจากบริษัทผู้รับประกันภัยทั้ง 2 แห่ง มีจำนวนรวม 988,441 บาท จึงคุ้มกับค่าสินไหมทดแทนอันจำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ร่วมที่ 1 ในส่วนที่ยังเหลืออยู่อีก 830,038 บาท แล้ว จำเลยหาต้องชำระค่าสินไหมทดแทนจำนวนนี้ให้แก่โจทก์ร่วมที่ 1 ด้วยตนเองอีกเพราะนอกจากจะเป็นการซ้ำซ้อนกับค่าเสียหายที่โจทก์ร่วมที่ 1 ได้รับไปจากบริษัทผู้รับประกันภัยแล้ว ยังเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมที่ 1 ได้รับค่าเสียหายเกินไปจากความเป็นจริงตามที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 กำหนดให้อีกด้วย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค

8 ไม่นำเงินค่าสินไหมทดแทนที่โจทก์ร่วมที่ 1 ได้รับจากบริษัทผู้รับประกันภัยรวมจำนวน 988,441 บาท มาหักออกจากค่าสินไหมทดแทนตามที่กำหนดในคำพิพากษาจึงเป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังขึ้น อนึ่ง เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่านาย ก.โจทก์ร่วมที่ 2 มีส่วนประมาทในเหตุเกิดขึ้นในคดีนี้ นาย ก.ย่อมมิใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัยที่จะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการได้ การที่ศาลล่างทั้งสองมิได้ยกคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ของโจทก์ร่วมที่ 2 เป็นการไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง พิจารณาแก้เป็นว่า ให้ยกคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ของโจทก์ร่วมที่ 2 กับให้ยกคำร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนของโจทก์ร่วมที่ 1 เสียด้วย นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 8 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

วิชัย ตัญศิริ · นนท ชัยปกรณ · พรหมมาศ ภูแส

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5398/2568>